

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-1-142 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-44/972-323
Karar Tarihi : 03.08.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

10 **B. RAPORTÖRLER** : İsmail Atalay YOLCU, Selim ÜNAL, Burak SAĞLAM

C. BAŞVURUDA

BULUNANLAR : - İsmail Selvi
Adilhan Köyü Gelibolu Çanakkale
- Havva Özden Su
Kurtgazi Mh. Dervişağa Sk. No:5 Birgi Kasabası-Ödemiş/İzmir
- Özvar İnş. Taah. İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.
İnönü Cad. Öztürkler Han. No:110/8 Bursa
- Ergül İnş. Tic. San. ve Ltd. Şti. adına Hulki Ergül
Mehmet Buyruk Cad. Çöşnük Kavşağı Malatya
20 - Şeker Finansal Kiralama A.Ş. adına Dinçer Karaduman
Karanfil Sok. 22/A Kızılay-Çankaya/Ankara

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILAN : - Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş.
Atatürk Havalimanı Kavşağı EGS Business Park B2 Blok
Kat:10 34149 Yeşilköy/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş. tarafından dikey anlaşmalar ve çeşitli uygulamalar yoluyla 4054 sayılı Kanun'un ve 2002/2 sayılı Tebliğ'in ihlal edildiği iddiası.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına intikal eden ve aşağıda yer verilen şikayetler ile ilgili olarak hazırlanan 16.06.2011 tarih ve 2011-1-38/İİ-11-139.İAY sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulunun 23.06.2011 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca ilgili şirket hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine, 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 22.07.2011 tarih ve 2011-1-142/ÖA-11-139.İAY sayılı Önaraştırma Raporu 25.07.2011 tarih ve REK.0.05.00.00-110/212 sayılı Başkanlık Önergesi ile 11-44 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvurularda özetle; Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş. (Alpet)'nin şikayetçiler ile yaptığı dikey anlaşmaların ve çeşitli uygulamaların 4054 sayılı Kanun ile 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı olduğu iddia edilmektedir.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- İsmail Selvi tarafından yapılan başvuru bakımından başvuru konusu hususlardan borç-alacak ilişkisine ilişkin kısımların 4054 sayılı Kanun'un kapsamı dışında olduğu, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 20.10.2011 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında olduğu,

11-44/972-323

- 50 - Havva Özden Su tarafından yapılan başvuru bakımından istasyonun bulunduğu taşınmazlar üzerindeki intifa/kira haklarının tapudan terkin edilmiş olduğu, bu nedenle söz konusu başvurular ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı, eski malik Sayın Su ile işletici Caner Petrol arasında imzalanan kira sözleşmesi uyarınca, istasyonunun kullanım hakkının kira sözleşmesinin hitamına kadar Caner Petrol'de bulunduğu,
- Özvar İnşaat tarafından yapılan başvuru bakımından Baras Teknik ile Alpet arasındaki dikey ilişkinin 5.3.2012 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında bulunduğu,
- 60 - Ergül İnşaat adına Hulki Ergül ve Şeker Finansal Kiralama A.Ş. adına Dinçer Karaduman tarafından yapılan başvurular bakımından anılan istasyonların bulunduğu taşınmazlar üzerindeki intifa/kira haklarının tapudan terkin edilmiş olduğu, bu nedenle söz konusu başvurular ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,
- görüştü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Konu ile İlgili Mevzuat Hükümleri, Danıştay ve Rekabet Kurulu Kararları

2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar "dikey anlaşma" olarak tanımlanmaktadır. Tebliğ'in 3. maddesinde rekabet etmeme yükümlülüğü "*alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülük*" olarak ifade edilmiştir. Tebliğ'in 5(a) maddesinde ise, *Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı* hükme bağlanmıştır.

70

Rekabet Kurulunun konuya ilişkin olarak daha önce almış olduğu kararlar uyarınca, 18.09.2005 tarihinden önce yapılan ve bu tarih itibarıyla kalan süresi beş yılı aşan dikey anlaşmaların, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma olanağı bulunmaktadır. 18.09.2005 tarihinden sonra yapılan dikey anlaşmalar ise yapıldıkları tarihten itibaren beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen grup muafiyeti kapsamındadır.

80 Bunun yanında 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde, anlaşmalardaki rekabet etmeme yükümlülüklerine veya bu yükümlülüğün anlaşmanın asli bir parçası olduğu hallerde anlaşmanın tamamına yönelik olarak getirilen beş yıllık grup muafiyeti sınırına ilişkin olarak bir istisnai durum düzenlenmiştir. Söz konusu hüküm, "*Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir; şu kadar ki, rekabet etmeme yükümlülüğü, bu sürenin beş yılı aşan kısmı bakımından, sadece alıcının söz konusu tesiste yürüteceği faaliyetini kapsar.*" şeklindedir.

90

2002/2 sayılı Tebliğ'in açıklanmasına ilişkin Kılavuz'un 36. paragrafında ise, Tebliğ'in 5. maddesinde dikey anlaşmalardaki rekabet etmeme yükümlülüklerine yönelik olarak düzenlenen istisna konusunda, "*Tebliğ'in 5 inci maddesi ile getirilen bu istisna, "öncelikle ve özellikle" ilişkinin başlangıcından itibaren üçüncü şahıslardan aynı ya*

100 da şahsi haklar kapsamında taşınmazın kullanma ve/veya yararlanma hakkının alınması ve bunu müteakiben tesisin bizzat sağlayıcı tarafından işletilmesi ya da kullanma/yararlanma hakkı veren ile hiçbir bağlantısı olmayan şahıslarla bayilik ilişkisinin kurulması ile sınırlıdır. Muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan; faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması halinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzaması söz konusu değildir.” şeklinde açıklama yer almaktadır.

Söz konusu hüküm ve açıklamalar dikkatle irdelendiğinde, bahse konu istisnadan yararlanmanın, öncelikle iki koşuldan birinin varlığına bağlı olduğu görülmektedir. Buna göre alıcı (bayi) anlaşmaya dayalı faaliyetini:

- ya doğrudan veya alıcıyla hiçbir bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya (dağıtıcıya) ait tesis (akaryakıt istasyonu) üzerinde,
 - 110 - ya da bizzat sağlayıcı tarafından alıcıyla hiçbir bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde edilen bir aynı veya şahsi kullanım hakkına konu bir tesiste
- sürdürmelidir.

Bunun yanı sıra Kılavuzda açıkça belirtildiği gibi, taraflar arasındaki dikey ilişkinin istisna hükmünden yararlanabilmesi için, söz konusu ilişkinin en baştan itibaren yukarıda belirtilen koşullara uygun olarak kurulması gerekmektedir. Nitekim Danıştay'ın TOTAL/Akdağ dosyasında, Rekabet Kurulu kararına karşı Danıştay 13. Dairesi'nin E.2006/1604 esas numarasına kayden açılan dava sonucunda verilen 13.05.2008 tarih ve K.2008/4196 sayılı kararın gerekçesi, bu değerlendirmeyi haklı kılmaktadır. Söz konusu kararda özetle; dağıtıcının bayiyle kurmuş olduğu hukuki ilişkinin yani taraflar arasındaki dikey anlaşmanın temelini işletme sözleşmesi ve kira sözleşmesi olmak üzere iki sözleşmeye dayandığı belirtildikten sonra, Yüksek Mahkeme'nin, bayilik sözleşmesi de dahil olmak üzere anlaşmanın unsurlarında sonradan oluşacak değişikliklerin değil, anlaşmanın en baştan itibaren 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygun olarak kurulup kurulmadığının dikkate alınması ve değerlendirmenin bu çerçevede yapılması gerektiğine işaret ettiği görülmektedir.

Bunun yanında konunun akaryakıt sektörü özelinde ayrı bir önemi de bulunmaktadır. Şöyle ki; akaryakıt sektöründe akaryakıt istasyonu olmaksızın istasyonlu bayilik faaliyeti yürütülememesi nedeniyle, dağıtım firmalarının ve bayilerin yürüttükleri ticari faaliyet ile istasyon arasında sıkı bir ilişki söz konusudur. Bu nedenle, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde sayılan özel durum bir yana bırakılırsa, beş yıllık rekabet yasağı süresinin esasen; “bir dağıtıcının bir istasyonu tek seferde yapacağı sözleşmeler yoluyla diğer dağıtıcıların faaliyetine kapatabileceği üst sınır” olarak yorumlanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Rekabet Kurulunun ve Danıştayın konuyla ilgili olarak daha önce almış olduğu kararlar ile de sabit olduğu üzere, intifa, tapuya şerh edilmiş kira veya benzer etkiye sahip sözleşmeler, bayi üzerindeki rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen beş yıllık üst sınırı fiili olarak aşmasına neden olmaktadır. Bu bakımdan, işbu dosya kapsamında yer alan ve rekabet yasağı içeren bayilik sözleşmeleri ve bunlarla bağlantılı intifa, kira gibi sözleşmelerin, aralarındaki hukuki ve iktisadi ilişki nedeniyle tek bir anlaşma olarak 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygunluklarının değerlendirilmesi gerekmektedir.

I.2. Alpet Hakkındaki Şikayetlere İlişkin Tespit ve Değerlendirmeler

I.2.1. İsmail Selvi

Kurum kayıtlarına 08.03.2011 tarih ve 1795 sayı ile intikal eden başvuruda özetle;

11-44/972-323

- Alpet ile sözleşme yenilemediklerinden dolayı (.....) TL'lik alacak davası ile karşı karşıya oldukları,
- İntifa sözleşmelerinin 26.10.2011 tarihinde sona erdiği, fakat Alpet'in sözleşme yenilemek amacıyla bu tarihten sonra da intifayı kaldırmayacağı konusunda kendilerine baskı yaptığı,
- İstasyon üzerindeki ipoteğin de kaldırılmadığı

150 ifade edilerek, konu hakkında gereğinin yapılması talep edilmektedir.

Başvuru içeriği incelendiğinde, ihtilaf konusu hususlardan birinin taraflar arasındaki borç-alacak ilişkisini ilgilendirdiği anlaşılmaktadır. Taraflar arasında imzalanan sözleşmelerden kaynaklanan borç-alacak konuları taraflar arasındaki özel hukuk ilişkisini ilgilendirmektedir ve bu nedenle söz konusu hususlar 4054 sayılı Kanun'un kapsamı dışındadır. Bu ihtilafların çözümüne yönelik başvuru merciinin adli yargı olduğu düşünülmektedir. Öte yandan ipotek hakkının terkinine ile ilgili olarak ise Kurul tarafından daha önce alınmış kararlar ile de sabit olduğu üzere, Rekabet Kurumunun ipotek hakkının terkinine karar verme yetkisinin bulunmadığı ve bu hususun Hukuk Mahkemelerinin görev alanı içinde olduğu değerlendirilmektedir.

160 Taraflar arasındaki dikey ilişkinin sona erme tarihi ile ilgili olarak, raporörlerce, Alpet ile görüşülmüş ve taraflar arasındaki bayilik sözleşmesinin 26.10.2006 tarihinde, intifa sözleşmesinin ise 20.10.2006 tarihinde akdedildiği öğrenilmiştir. Dolayısıyla, taraflar arasındaki dikey ilişkinin grup muafiyetinden son yararlandığı tarih 20.10.2011 tarihidir. Bu bilgiler ışığında, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 20.10.2011 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında olduğu ve mevcut durumda başvuruya ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

I.2.2. Caner Petrol Ürün. Gıda Mad. ve Tur. İşlet. San. Tic. Ltd. Şti. (Caner Petrol)

170 Kurum kayıtlarına 21.04.2011 tarih ve 3055 sayı ve 29.06.2011 tarih ve 4771 sayı ile intikal eden ve Havva Özden Su tarafından yapılan başvurularda;

- İzmir ili, Ödemiş İlçesi, Bozdağ Kasabası, Çayır mevkiinde bulunan 247 ada, 15-16 parselde kayıtlı akaryakıt istasyonunun önceki malik tarafından 2004 yılında 10 yıllığına Caner Petrol'e kiralandığı, söz konusu kira sözleşmesinden sonra bu taşınmaz üzerinde Alpet lehine intifa ve ipotek hakkı tesis edildiği,
- Alpet'e çekilen ihtarnamelere rağmen 31.12.2010 tarihine kadar söz konusu taşınmaz üzerinde bulunan intifa ve ipotek hakkının terkin edilmediği ve ipotek hakkının baskı aracı olarak kullanıldığı,
- Daha sonrasında ise 15.04.2011 tarihinde anılan istasyon üzerindeki intifa hakkının sona erdirildiği,

180 - Fakat Caner Petrol'ün halen yeni intifa hakkı tesisi gerçekleştirilmeksizin ve anılan istasyonda akaryakıt kontrol sistemi kurmaksızın akaryakıt satışına devam ettiği ve Alpet'in de Caner Petrol ile bayilik ilişkisini sürdürdüğü

ifade edilerek konu hakkında gereğinin yapılması ve gerekli müeyyidelerin uygulanması talep edilmektedir.

Anılan istasyon ile ilgili olarak daha önceki malik ve yeni malik Hava Özden Su'nun annesi Sayın Su tarafından da Kuruma yapılmış başvurular mevcuttur. Raporörlerce Hava Özden Su ile yapılan telefon görüşmesi sonucunda istasyonun bulunduğu taşınmazın mülkiyetinin annesinden kendisine devredildiği bilgisine ulaşılmıştır. Önceki malik Sayın Su tarafından Kuruma yapılan başvurularda ilişkin Rekabet Kurulu tarafından alınan 9.2.2011 tarih ve 11-08/160-52 sayılı kararda;

190

11-44/972-323

- Caner Petrol ile Alpet arasında kurulan dikey ilişki öncesi eski malik ile işletici arasında kurulmuş kira ilişkisinin, söz konusu dikey ilişkiyi 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisnanın kapsamı dışına çıkardığı,
- Alpet ile Caner Petrol arasındaki dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabildiğine, bahse konu dikey ilişkiye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağına, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde aralarındaki dikey anlaşmaları sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine

karar verilmiştir. Havva Özden Su tarafından yapılan başvuru içeriği incelendiğinde, anılan taşınmaz üzerindeki intifa hakkının kaldırılması hususunda gereken yapıldığı ve fakat Caner Petrol ile Alpet arasındaki bayilik ilişkisinin sürdürüldüğü anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, eski malik Sayın Su ile işletici Caner Petrol arasında imzalanmış 19.12.2003 tarihli 10 yıl süreli kira sözleşmesi nedeni ile halihazırda anılan taşınmazın kullanım hakkı 19.12.2013 tarihine kadar Caner Petrol'dedir. Alpet ile Caner Petrol'ün 20.09.2010 tarihinde 1 yıl süreli bayilik ilişkisi kurarak aralarındaki anlaşmayı yenilediği de dikkate alındığında, intifa hakkını kaldırarak Alpet ile ilgili olarak bu başvuruya ilişkin 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı ve başvurunun reddinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

I.2.3. Baras Teknik Ltd. Şti. (Baras Teknik)

Kurum kayıtlarına 27.5.2011 tarih ve 4055 sayı ile intikal eden ve Özvar İnş. Taah. İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş. (Özvar İnşaat) tarafından yapılan başvuruda; Özvar İnşaat ile fiili, hukuki, ticari ve iktisadi birlikteliği bulunan Baras Teknik ile Alpet arasındaki dikey ilişki kapsamında, intifa veren Özvar İnşaat'ın maliki bulunduğu Bursa ili, Osmangazi 1. Bölge, 2724 ada, 2 parsel üzerinde Alpet lehine 27.03.2007 tarihinde 20 yıl süreli intifa hakkı kurulduğu ifade edilerek, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 27.03.2012 tarihine kadar grup muafiyetinden yararlandığının tespiti ve bu tarihten sonra sözleşme yapmaya zorlanması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem yapılacağına Alpet'e bildirilmesi talep edilmektedir.

Raportörlerce başvuru sahibi ile yapılan görüşmede, başvuru sahibinin Bursa ilinde Alpet dağıtım firması ile çalıştığı iki ayrı istasyonun bulunduğu, işbu başvurunun bir önceki başvurularında karara bağlanmamış ikinci istasyona ilişkin olduğu belirlenmiştir. Nitekim Alpet tarafından dikey anlaşmalar ve çeşitli uygulamalar yoluyla 4054 sayılı Kanun'un ve 2002/2 sayılı Tebliğ'in ihlal edildiği iddiasına yönelik yürütülen diğer bir önaraştırma safhasında bilgi isteme talebine cevaben Alpet tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 06.04.2011 tarihinde giren yazıda, Baras Teknik ile Alpet arasında iki ayrı istasyon için akaryakıt bayiliği dikey ilişkisi tesis edildiği ifade edilmiş ve bu başvurunun konusunu oluşturan istasyon ile ilgili olarak; Özvar İnşaat'tan 05.03.2007 tarihinde 20 yıl müddetle intifa hakkı iktisap edildiği, Baras Teknik ile de 09.03.2007 tarihinde 5 yıl süreli bayilik anlaşması tesis edildiği, fakat daha sonra bayilik ilişkisinin hitama erdirildiği ve intifa hakkına dayalı olarak halihazırda Uluyol Akaryakıt unvanlı firma ile akaryakıt bayiliği tesis edildiği belirtilmiştir. Dolayısıyla mevcut bilgi ve belgeler çerçevesinde, Alpet'in anılan taşınmaz üzerinde 05.03.2012 tarihine kadar intifa hakkı bulunduğu ve mevcut durumda 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı değerlendirilmektedir.

240 **I.2.4. Ergül İnş. Tic. San. ve Ltd. Şti. (Ergül İnşaat)**

Kurum kayıtlarına 29.03.2011 tarih ve 2408 sayı ve daha sonra 01.04.2011 tarih ve 2481 sayı ile mükerrer olarak intikal eden ve Ergül İnşaat adına Hulki Ergül tarafından yapılan başvuruda;

- Ergül İnşaat ile Alpet arasında 31.03.2003 tarihinde akdedilen sözleşme ile Alpet lisansı ile akaryakıt istasyonu işletilmeye başlandığı, Alpet lehine anılan istasyonun bulunduğu taşınmaz üzerinde Alpet lehine 15 yıllık intifa hakkı ve teminat ipoteği tesis edildiği,
- İlgili Rekabet Kurulu kararları üzerine, Alpet'e 15.09.2010 tarihinde ihtarname çekilerek intifa, ipotek ve teminatların terkininin talep edildiği,
- 250 - Alpet'in 20.09.2010 tarihinde kendilerine intifa ve diğer teminatların terkini için bir isim bildirilmesini bildiren bir yazı gönderdiği, Alpet'e ilgili kişinin kimlik bilgilerinin iletildiği, fakat bu noktadan sonra Alpet'in bu kişi adına vekaletname düzenleme ve intifanın terkini işlemini gerçekleştirmediği,
- Dağıtım firmasının maddi talepleri ile ilgili mahkemelerde dava açmasını engelleyen bir konunun bulunmadığı, dağıtım firmasının Ergül İnşaat'tan doğmuş veya doğacak herhangi bir alacağının da mevcut olmadığı,

ifade edilerek konu hakkında gerekenin yapılması ve gerekli müeyyidelerin uygulanması talep edilmektedir.

- 260 Konuya ilişkin olarak Alpet'ten 04.07.2011 tarihinde elde edilen bilgilerden; rekabet hukuku alanında yapılan son düzenlemeler sonrasında bayi ile Alpet arasındaki dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar grup muafiyetinden yararlandığı anlaşıldığından, bayinin talebine uygun olarak intifa terkinine olanak sağlayacak şekilde kendilerine vekaletname tanzim edildiği anlaşılmıştır. Konuya ilişkin olarak raportörlerce, Ergül İnşaat ile görüşülmüş, vekaletnamenin kendilerine ulaştığı bilgisi teyit edilmiştir.

Bu bilgi ve belgeler çerçevesinde; intifanın tapudan terkini için gerekli vekaletnamenin Alpet tarafından bayiye verilmiş olması nedeniyle, başvuruya ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

I.2.5. Şeker Finansal Kiralama A.Ş. (ŞFK)

- 270 Kurum kayıtlarına 19.04.2011 tarih ve 3004 sayı ile intikal eden ve ŞFK adına Dinçer Karaduman tarafından yapılan başvuruda;

- Tapuda Ankara, Yenimahalle, Ergazi İmar Mahallesi, 42700 ada, 2 parsel'de kayıtlı taşınmaz Elif Yalçın'ın mülkiyetinde iken, 3.4.2006 tarihinde Alpet lehine bu taşınmazda intifa hakkı tesis edildiği,
- Daha sonra bu taşınmazın 16.8.2006 tarihinde ŞFK'nin mülkiyetine geçtiği,
- İntifa hakkının mevzuat gereği 3.4.2011 tarihinde sona erdiği ve fakat Alpet tarafından intifanın fek edilmediği, konuya ilişkin Alpet'e 29.3.2011 tarihinde ihtarname çekildiği, ancak ihtarnameye rağmen Alpet'in intifayı fek etmemekte kararlı olduğu

- 280 ifade edilerek konu hakkında gerekli incelemenin yapılması ve gerekli müeyyidelerin uygulanması talep edilmektedir.

Konuya ilişkin olarak Alpet'ten 04.07.2011 tarihinde elde edilen bilgilerden;

- Halihazırda ŞFK'nin mülkiyetinde bulunan istasyonun önceleri Dinçer Karaduman'ın ortağı bulunduğu Serhatlar Akaryakıt ve Özkar Elit Petrol tarafından da işletildiği,

11-44/972-323

- Anılan istasyonun, yatırım masrafları Alpet tarafından karşılanmış daha önce üzerinde akaryakıt bayiliği faaliyeti gerçekleştirilmemiş arazi üzerinde kurularak faaliyete başladığı,
- Fakat dikey ilişkinin rekabet hukuku düzenlemelerine göre hitamıyla birlikte taraflar arasında yeni bir anlaşma tesis edilememesi sebebiyle, istasyon üzerindeki intifa hakkının kaldırılmasına ilişkin vekaletnamenin tanzim edilerek ilgisine gönderildiği

anlaşmıştır. Konuya ilişkin olarak raportörlerce, Dinçer Karaduman'ın avukatı ile görüşülmüş, intifanın terkin için vekaletname düzenlendiği bilgisi doğrulanmıştır.

Dolayısıyla her ne kadar ŞFK ile Alpet arasındaki dikey ilişki Rekabet Kurulunun 25.02.2010 tarihli ve 10-19/229-87 sayılı Delta ve 18.03.2010 tarih ve 10-24/338-122 sayılı Total kararlarıyla getirilen daha önce üzerinde akaryakıt faaliyeti gerçekleştirilmemiş araziler üzerinde kurulmuş olma şartını taşısa da, aynı kararın devamında yer alan *"bayinin, dağıtıcı firma tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmayı sona erdirebilmesi"* opsiyonu nedeniyle anlaşmanın bir beş yıllık süre daha yenilenmediği ve taraflar arasındaki dikey ilişkinin bireysel muafiyet kapsamında değerlendirilemeyeceği görülmektedir. Bu bilgi ve belgeler çerçevesinde; intifanın tapudan terkin için gerekli vekaletnamenin Alpet tarafından bayiiye verilmiş olması ve taraflar arasındaki dikey ilişkinin sona erdirilmiş olması nedeniyle başvuruya ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

Öte yandan ipotek hakkının terkin ile ilgili olarak ise Kurul tarafından daha önce alınmış kararlar ile de sabit olduğu üzere, Rekabet Kurumunun ipotek hakkının terkinine karar verme yetkisinin bulunmadığı ve bu hususun Hukuk Mahkemelerinin görev alanı içinde olduğu değerlendirilmektedir.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- İsmail Selvi tarafından yapılan başvuru bakımından, başvuru konusu hususlardan borç-alacak ilişkisine konu kısımların 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığına, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 20.10.2011 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında olduğuna,

- Havva Özden Su tarafından yapılan başvuru bakımından, istasyonun bulunduğu taşınmazlar üzerindeki intifa/kira haklarının tapudan terkin edilmiş olması nedeniyle söz konusu başvuru ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, eski malik ile işletici Caner Petrol Ürünleri Gıda Maddeleri ve Turizm İşletmeciliği San. Tic. Ltd. Şti. (Caner Petrol) arasında imzalanan 19.12.2003 tarihli kira sözleşmesi uyarınca, istasyonun kullanım hakkının kira sözleşmesinin hitamına kadar Caner Petrol'de olduğuna,

- Özvar İnşaat Taah. İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş. tarafından yapılan başvuru bakımından, Baras Teknik Ltd. Şti. ile Alpet arasındaki dikey ilişkinin 05.03.2012 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında olduğuna,

- Ergül İnşaat adına Hulki Ergül ve Şeker Finansal Kiralama A.Ş. adına Dinçer Karaduman tarafından yapılan başvurular bakımından, anılan istasyonların bulunduğu taşınmazlar üzerindeki intifa/kira haklarının tapudan terkin edilmiş olduğu, bu nedenle söz konusu başvurular ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,

11-44/972-323

- İpoteklerin terkinine ilişkin hususların 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen rekabet yasağı süresi ile bağlantısının bulunmadığına ve bu konudaki şikayetlerin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.